

4. soutěžní série – řešení

1. Necht f je lineární zobrazení $M_n(k) \rightarrow M_n(k)$ komutující s transpozicí a E_{ij} matice s jedničkou na pozici (i, j) a jinde nulami – tyto matice (pro všechna $1 \leq i, j \leq n$) zjevně tvoří bázi $M_n(k)$. Jelikož $E_{ii} = E_{ii}^T$, musí být $f(E_{ii})$ symetrická matice. Pro $i \neq j$ pak je $f(E_{ij}) = f(E_{ji})^T$. Snadno nahlédneme, že tyto podmínky naopak implikují $f(A^T) = f(A)^T$ pro všechny $A \in M_n(k)$. Pro každý z n diagonálních prvků tedy máme na výběr z $n(n+1)/2$ -dimenzionálního prostoru symetrických matic, pro $n(n-1)/2$ prvků nad diagonálou naopak můžeme zvolit všech n^2 souřadnic. Hledaná celková dimenze prostoru zobrazení tedy je

$$n \frac{n(n+1)}{2} + \frac{n(n-1)}{2} n^2 = \frac{n^4 + n^2}{2}.$$

2. Ne. Volbou $a = 1, b = 2$ vidíme, že $12 \mid \overline{1n2}$. Dále volbou $a = 2, b = 4$ máme $24 \mid \overline{2n4}$, speciálně tedy také $12 \mid \overline{2n4}$, a tedy

$$12 \mid \underbrace{10 \dots 02}_{\substack{\text{dlouhé} \\ \text{jako } n}}.$$

To je ovšem spor, jelikož číslo vpravo dává zbytek 2 po dělení čtyřmi.

3. Pro každé x platí $f(x+1) - f(x) = f'(x) = \frac{1}{2}(f(x+2) - f(x))$, takže $f(x+2) - f(x+1) = f(x+1) - f(x)$, a tedy $f'(x) = f'(x+1)$. Z toho plyne, že f' je 1-periodická. Zároveň platí, že pravá strana rovnosti $f'(x) = f(x+1) - f(x)$ je diferencovatelná, tedy i levá strana je diferencovatelná a $f''(x) = f'(x+1) - f'(x) = 0$. Dvakrát zintegrujeme a dostáváme, že $f(x) = ax + b$. Na druhou stranu, každá lineární funkce zadání vyhovuje.

4. Označme počet hledaných permutací $N(n)$. Permutace p^2 sestává z $\frac{1}{2}n(n-1)$ transpozic a je sudá, tedy $N(n) = 0$ pro $n \equiv 2$ nebo $3 \pmod{4}$.

Pro $n = 4m$ permutace p^2 nemá pevný bod, tedy ani p nemá pevný bod. Necht $p(i) = k$ pro nějaká $i, k \in \{1, \dots, n\}$. Pak $p(p(i)) = p(k) = 4m+1-i$. Zároveň $p(p(k)) = p(4m+1-i) = 4m+1-k$ a $p(p(4m+1-i)) = p(4m+1-k) = i$, tj. $(i, k, 4m+1-i, 4m+1-k)$ tvoří 4-cyklus (tato 4 čísla jsou různá, kdyby $i = k$, měli bychom pevný bod, kdyby $i = 4m+1-i$, nebylo by i celé číslo). Odstraníme-li nyní tato 4 čísla, počet permutací na zbývajících číslech je přesně $N(4m-4)$. Vybereme-li tedy čtveřici obsahující jedničku (to můžeme udělat $4m-2$ způsoby, když $i = 1$, pak $p(i) = k \in \{2, 3, \dots, 4m-1\}$), dostáváme rekurenci $N(4m) = (4m-2)N(4m-4)$. Navíc $N(4) = 2$, takže $N(4m) = (4m-2)(4m-6) \dots 2 = 2^m 1 \cdot 3 \cdot (2m-1) = \frac{(2m)!}{m!}$.

Pro $n = 4m+1$ dostáváme podobně jako výše, že $p(i) = k$ implikuje $p(k) = 4m+2-i$, $p(4m+2-i) = 4m+2-k$, $p(4m+2-k) = i$. Nyní se však může stát, že $k = i$, ovšem jen pokud $i = 2m+1$. Navíc platí, že $i = 4m+2-i$, právě když $i = 2m+1$. Tedy $i = 2m+1$ je v 2-cyklu nebo 1-cyklu. Pokud $i \neq 2m+1$ a $k \neq 2m+1$, pak jsou $i, k, 4m+2-i, 4m+2-k$ čtyři různá čísla. Tedy po odstranění cyklu obsahujícím $2m+1$ se nám zbytek rozpadne na disjunktní 4-cykly. Vzhledem k tomu, že $n = 4m+1$, musí $2m+1$ být v 1-cyklu, tj. je to pevný bod. Pak ale máme $N(4m+1) = N(4m) = \frac{(2m)!}{m!}$.